

ΑΡΣΙΣ Κοζάνης
Αγίου Χριστοφόρου 6, 50132
2461049799
infokoz@arsis.gr
www.arsiskozani.blogspot.gr
www.facebook.com/Arsis.Kozanis
www.instagram.com/arsiskozanis
www.youtube.com/ArsisKozanis

Κοζάνη, 13/08/2026

ΠΡΟΣ: ΜΜΕ

**ΑΡΣΙΣ Κοζάνης: Αποτελέσματα Ερωτηματολογίου “Πλατεία Ηρώων
Κοζάνης, η δική σας εμπειρία ανασχεδιάζει την πλατεία”**

Η έρευνα αυτή παρουσιάζει τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου “Πλατεία Ηρώων Κοζάνης, η δική σας εμπειρία ανασχεδιάζει την πλατεία” που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος S.A.N’KOZAΪN με σκοπό την αναδιαμόρφωση της πλατείας Ηρώων (ή αλλιώς Πλατεία Συντάγματος), με βάση τα δεδομένα και τις ανάγκες των ανθρώπων που τη βιώνουν καθημερινά.

Ακολουθεί η λεπτομερής ανάλυση των αποτελεσμάτων. Μπορείτε επίσης να δείτε μια συνοπτική παρουσίασή τους στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://tinyurl.com/6mck7dcf>

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε και διατυπώθηκε βάσει των αρχών του New European Bauhaus (NEB) Compass. Εμπνευσμένο από πρακτικές συμμετοχικού σχεδιασμού και placemaking (project for public spaces). Έτσι, από το πλαίσιο των αρχών αυτών: βιωσιμότητα, αισθητική και συμπερίληψη, συντάχθηκε σε 6 θεματικούς κύκλους : 1.βίωμα και αντίληψη χώρου, 2. βιωσιμότητα, 3.αισθητική και εμπειρία, 4. συμπερίληψη και κοινωνική ζωή, 5. χρήση και δραστηριότητες, και 6. συνδημιουργία και συμμετοχή.

Δημιουργήθηκε διαδικτυακά στο Google forms και διαδόθηκε μέσω κοινωνικών δικτύων, αφίσες με QR και στα τοπικά μέσα. Επιπλέον, υπήρξε και έντυπη μορφή την οποία μπορούσε να βρει και να συμπληρώσει κανείς στον χώρο της Πλατείας Ηρώων, στις 25 Απριλίου 2026, την ημέρα που πραγματοποιήθηκε η δράση “ΠΛΑΤΕΙΑ ΗΡΩΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ- ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ”. Συνολικά απαντήθηκαν 180 ερωτηματολόγια σε διάστημα 2 μηνών, εκ των οποίων τα 10 ήταν έντυπα. Παρακάτω παρουσιάζουμε τα πορίσματα που προκύπτουν συνολικά.

Ξεκινώντας με την πρώτη θεματική, “Βίωμα και αντίληψη χώρου” προκύπτει ότι στο παρόν, η πλατεία θεωρείται ένα μέρος που προκαλεί ουδέτερα ή άβολα συναισθήματα στο μεγαλύτερο ποσοστό των απαντήσεων, ενώ σε σχέση με το αίσθημα του ανήκειν ήταν κατά βάση αρνητικές οι απαντήσεις καθώς μόνο το 19% ανταποκρίθηκε θετικά. Σε ερωτήσεις για χρήσεις και δραστηριότητες, οι μισές απαντήσεις αναφέρθηκαν σε απλή διέλευση. Ενδιαφέρον έχει ότι το ποσοστό των ατόμων που κάθονται στην πλατεία και αυτών που απάντησαν ότι δεν πηγαίνουν, ήταν εξ ίσου στο 17%, αφήνοντας στο 11% την επιλογή “Συναντώ φίλους” και 1% άλλων δραστηριοτήτων.

Στον επόμενο κύκλο ερωτήσεων, βαθμολογήθηκε από το 1 (η πιο χαμηλή) μέχρι το 5 (η πιο υψηλή), η σημαντικότητα των παρακάτω χαρακτηριστικών, για το μέλλον της πλατείας. Περισσότερο πράσινο, σκίαση και δροσιά, περιβαλλοντικά υλικά και τέλος καθαριότητα και ανακύκλωση, με το τελευταίο χαρακτηριστικό να συγκεντρώνει τις περισσότερες και πιο υψηλές βαθμολογίες (137, στο 5) ενώ ακολουθούν η σκίαση και η δροσιά και περισσότερο πράσινο.

Η δεύτερη θεματολογία έκλεισε με την ερώτηση αν θα συμμετείχαν σε δράσεις, όπως ο καθαρισμός της πλατείας. Μόνο το 5 τις εκατό απάντησε αρνητικά, το οποίο είναι μία θετική ένδειξη συμμετοχής των ανθρώπων, ενώ ταυτόχρονα, η πρώτη ερώτηση μας προϋδεάζει για την έγκυρη σημαντικότητα αυτού του χαρακτηριστικού.

Ξεκινώντας με τις ερωτήσεις του 3ου κύκλου, αισθητική και εμπειρία, η πρώτη ερώτηση είχε να κάνει με το πως θα ήταν η πλατεία στο μέλλον. Δόθηκε η οδηγία επιλογής 3 από τις 5 παρακάτω επιλογές: Ζωντανή, ήσυχη, σύγχρονη, πράσινη, καλλιτεχνική και οι 3 που συγκέντρωσαν τις περισσότερες απαντήσεις ήταν με φθίνουσα σειρά, οι χαρακτηρισμοί ζωντανή, πράσινη και καλλιτεχνική.

Στην επόμενη ερώτηση, ποια στοιχεία θα βελτίωναν την εμπειρία της πλατείας, οι απαντήσεις που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ήταν η τέχνη, ο φωτισμός και τα

καθίσματα ενώ καθώς φαίνεται, το χρώμα που φαντάζονται τα περισσότερα άτομα για την πλατεία είναι το πράσινο, είτε αυτό έχει να κάνει με καθαρά εργοστασιακό χρώμα, είτε με την ύπαρξη βλάστησης.

Όσον αφορά τη συμπερίληψη και την κοινωνική ζωή, επικρατέστερη απάντηση στην

ερώτηση “Ποιοι δεν χρησιμοποιούν την πλατεία σήμερα”, ήταν τα άτομα με αναπηρία, με περίπου το 50% να συμφωνεί! Έπειτα στις μετρήσεις ακολουθούν οι ηλικιωμένοι και τα παιδιά, με μόλις 22 και 18 τις εκατό των απαντήσεων.

Τι θα έκανε άραγε την πλατεία πιο φιλική; Αυτή η ερώτηση φαντάζει ίσως αυτονόητη

βλέποντας τα αποτελέσματα των απαντήσεων πιο πάνω. Η απάντηση ήταν, και είναι καθώς φαίνεται, η προσβασιμότητα. Η οποία ήρθε στο νούμερο ένα των απαντήσεων με 80 μετρήσεις. Έπειτα έρχεται η καθαριότητα και συντήρηση με 66 απαντήσεις και τέλος οι δραστηριότητες που μπορούν να λάβουν χώρα εκεί, με μόλις 40 απαντήσεις. Ενώ όπως φαίνεται από την τελευταία ερώτηση της ομάδας αυτής, το 66% των ερωτηθέντων απάντησε ότι δε νιώθει άνετα να περνάει εκεί χρόνο το βράδυ.

Περνώντας στη θεματική των χρήσεων και δραστηριοτήτων, ξεκινάμε με την εξής ερώτηση: Τι κάνετε όταν βρίσκεστε σήμερα στην πλατεία; Το 54% των απαντήσεων αναφέρθηκε σε απλή διέλευση, ενώ η δεύτερη και η τρίτη θέση συγκέντρωσαν παρομοίως το 17% με την απάντηση “κάθομαι” και “δεν πηγαίνω”.

Επιβεβαιώνοντας τον βαθμό επισκεψιμότητας που χαρακτηρίστηκε παραπάνω “σπανίως”.

Ζητούμενα και ανάγκες που προκύπτουν από την ερώτηση “τι θα θέλατε να κάνετε εκεί”, ήταν η χαλάρωση και η κοινωνικοποίηση. Η ερώτηση αυτή, ήταν ανοιχτού τύπου, όπου ο καθένας μπορούσε να εκφράσει τις δικές του ανάγκες και προσδοκίες. Έτσι, μελετώντας προσεκτικά κάθε μία από τις απαντήσεις και σημειώνοντας την κάθε δυνατότητα με λέξεις-κλειδιά διαμορφώθηκαν 4 θεματικές. Η χαλάρωση, η κοινωνικοποίηση, η κίνηση- άθληση παιχνίδι, και η ενημέρωση.

Οι περισσότερες απαντήσεις αναφέρθηκαν στη λέξη να “κάθομαι”, είτε μονολεκτικά, είτε με μεγαλύτερη περιγραφικότητα απ’ την οποία προέκυψαν οι περισσότερες θεματικές. Έτσι, αναλύοντας λίγο περισσότερο τον τίτλο απαντήσεων “χαλάρωση” έχουμε τις περισσότερες αναφορές σε “να κάθομαι”, “να χαλαρώνω”, “να διαβάζω κάποιο βιβλίο”. Ενώ στην ομπρέλα της κοινωνικοποίησης εντάσσονται πολλές απαντήσεις με κοινές αναφορές στο “σημείο συνάντησης” “δημιουργία/ παρακολούθηση εικαστικών δρόμων” και “να κάνω πικ νικ”. Επίσης, αρκετές αναφορές έγιναν στη δημιουργία παιδικής χαράς ή στο “να παίζουν τα παιδιά”.

Παρ’ όλα αυτά, η απάντηση με το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν αρνητική, στην ερώτηση “θα φέρνατε φίλους ή οικογένεια στην πλατεία όπως είναι σήμερα;”.

Περνώντας στον τελευταίο κύκλο ερωτήσεων, συνδημιουργίας και συμμετοχής,

Ξεκινάμε με την ερώτηση, “αν θα μπορούσατε να αλλάξετε ένα πράγμα, ποιο θα ήταν αυτό;” Εδώ, έχουμε πάλι την μεγαλύτερη συγκέντρωση στην απάντηση συντήρηση και καθαριότητα, με 42 κοινές αναφορές και ακολουθούν ο σχεδιασμός και η προσβασιμότητα με 32 και 31 αντίστοιχα ενώ με 28 έρχεται η επιλογή “ασφάλεια”. Η ερώτηση ήταν ανοιχτού τύπου, οπότε η καταμέτρηση απαντήσεων έγινε ομοίως με την προηγούμενη.

Έτσι, στην ομπρέλα καθαρισμός και συντήρηση έχουμε φράσεις όπως “πιο καθαρή” “σπασμένα πλακάκια” και πολλές μονολεκτικές απαντήσεις “καθαριότητα”. Έπειτα από την ίδια ομπρέλα έχουμε αναφορά για βάψιμο των τοίχων, ενώ πολλές απαντήσεις αναφέρθηκαν και σε ολικό επανασχεδιασμό, και λιγότερο τσιμέντο από τις οποίες προέκυψε η ομπρέλα “σχεδιασμός”. Ακολούθως στην προσβασιμότητα συγκεντρώνουμε αναφορές για αλλαγή της πολυπλοκότητας των περασμάτων και των διαφορετικών επιπέδων, και στην ασφάλεια δόθηκαν πολλές απαντήσεις με αναφορά τον φωτισμό.

Η επόμενη ερώτηση, “ποιες από τις παρακάτω παρεμβάσεις θεωρείται πιο σημαντικές” ήταν κλειστού τύπου με κουτάκια επιλογής. Ο φωτισμός, η ασφάλεια και οι δραστηριότητες είχαν το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρωμένων απαντήσεων με 23% για τα δύο πρώτα και 19% για την επιλογή “δραστηριότητες”.

Κλείνοντας το ερωτηματολόγιο, το 60% των ερωτηθέντων ανταποκρίθηκε διστακτικά, με την επιλογή “ίσως” στην ερώτηση “θα θέλατε να συμμετέχετε στον σχεδιασμό της πλατείας;” ενώ το 22% με ναι και το 18% με όχι. Βέβαια, απαντώντας στο ερωτηματολόγιο, ήδη φαίνεται η ανάγκη για συμμετοχή και αλλαγή της πλατείας. Αυτή, είναι προσωπική μας άποψη με βάση τις αναλύσεις, όμως οι δημόσιοι χώροι πρέπει να ανασχεδιάζονται συμμετοχικά και να ανήκουν στους ανθρώπους που τους ζουν.

Η παρούσα έρευνα αναδεικνύει ότι, παρά την κεντρική της τοποθεσία, η πλατεία παραμένει ένα απρόσιτο και μη λειτουργικό σημείο του αστικού ιστού, με περιορισμένη δυνατότητα αξιοποίησης από τους κατοίκους. Η υφιστάμενη κατάσταση υποδηλώνει ότι ο χώρος δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της καθημερινότητας και δεν προσφέρει τις προϋποθέσεις για άνετη και ασφαλή παραμονή.

Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ξεκάθαρα την ανάγκη για λήψη αποφάσεων που θα οδηγήσουν στην ουσιαστική αναδιαμόρφωση της πλατείας, ώστε να μετατραπεί σε ένα φιλικό και συμπεριληπτικό περιβάλλον. Ένα πλαίσιο στο οποίο όλα τα άτομα, ανεξαρτήτως ηλικίας, θα μπορούν να απολαμβάνουν τον χρόνο τους, να κινούνται άνετα και να αξιοποιούν τον δημόσιο χώρο.

Με βάση τα παραπάνω, καθίσταται αναγκαίο να προχωρήσουμε σε συμμετοχικές διαδικασίες σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων, ώστε η αναδιαμόρφωση να αντανakλά τις πραγματικές ανάγκες της κοινότητας. Η ενεργή εμπλοκή των κατοίκων, των χρηστών του χώρου και των τοπικών φορέων αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη δημιουργία μιας πλατείας που θα είναι λειτουργική, προσβάσιμη και ζωντανή.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από την επιστημονική φοιτητική ομάδα ΚΟΖΑΪΝ του τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων & Συστημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και της ομάδας νέων S.A.N. Team της ΑΡΣΙΣ Κοζάνης, στο πλαίσιο του τοπικού έργου αλληλεγγύης SAN' ΚΟΖΑΪΝ που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και το ΙΝΕΔΙΒΙΜ.